

OD CELEIE DO CELJA

Tekmovanje Turistični vodnik

Avtorica: Vika Golčer

Dobrna, maj 2023

KAZALO

1. UVOD.....	3
2. ČASOVNICA AKTIVNOSTI	4
3. OPIS ODSEKOV POTI.....	4
3.1. Trg Celjskih knezov.....	4
3.2. Pokrajinski muzej.....	4
3.3. Umetniška četrt.....	5
3.4. Cerkev sv. Danijela.....	5
3.5. Glavni trg.....	6
4. ZAKLJUČEK.....	6
5. PONUDBE.....	6
6. IZRAČUN.....	7
7. VIRI.....	7

UVOD

Celje je mesto, ki leži na sotočju Voglajne in Savinje v jugovzhodnem delu Celjske kotline v Savinjski pokrajini. S približno 37.100 prebivalci je četrto največje slovensko mesto. Celjski grb izhaja iz grba rodbine Celjskih grofov, tri zlate šestkrake zvezde na modrem ščitu, ki pa so

tudi del slovenskega grba. Mestu je pesem *Dober dan, knežje mesto* posvetil Oto Pestner.

Slika 1

Slika 2

Mesto je pomembno iz sejemskega in prireditvenega vidika, tu se vsako leto odvija Mednarodni obrtni sejem Celje. Je pa Celje tudi pomembno na kulturnem področju. V mestu se nahaja več kulturnih ustanov kot so Muzej novejšje zgodovine, Zgodovinski arhiv, Hiša kulture Celje in umetniške ustanove kot so Galerija sodobne umetnosti, Likovni salon, Galerija Račka itd. V Celju je močno razvit tudi šport, saj je tradicionalno najpomembnejše atletsko središče v Sloveniji, v športni Dvorani Zlatorog pa domuje tudi Rokometni klub Celje.

Celje je mesto z bogato zgodovino. Ostanki in najdbe iz prazgodovine so na tem območju sporadične. Najdeni so bili ostanki ilirskega gradišča na Miklavževem hribu iz stare železne dobe. V 1. st.n.št. se je na tem območju razvilo močno keltsko naselje, kjer so kovali noriški denar, imenovano Keleja. Zato je Celje dandanes eno največjih najdišč malih in velikih srebrnikov na slovenskem. Leta 15 pr.n.št. so to območje zasedli Rimljani, tako se je ime spremenilo iz Keleje v Celejo. Celeja je eno izmed večjih rimskih mest na slovenskem prostoru. O rimski Celeji pa pričajo tudi mnoge najdbe, kot so rimske hiše, kopališča in Herkulovo svetišče. Mnoge najdbe iz tistega časa so zbrane v Pokrajinskem muzeju Celje. Pozneje je na tem območju nastala srednjeveška naselje, ki je bilo kot Celje prvič omenjeno 1122-37. Pozneje je Celje zacvetelo v času Celjskih grofov, ki so kot svobodni gospodje Žovneški podedovali Celjski grad z naseljem med leti 1322 in 1333, pozneje so bili povzdignjeni v Celjske grofe, leta 1436 pa še v državne kneze. Najbolj znane osebnosti tistega časa so zagotovo Barbara Celjska, Herman II., Friderik II. in Veronika in Ulrik II.. Pod Friderikom II. je bilo Celje razglašeno za mesto in dobilo mestne pravice. Po izumrtju Celjskih grofov je mesto prišlo pod Habsburžane in se razvilo v obrtniško in trgovsko središče. Tako se je dolga leta v Celje priseljevalo nemško prebivalstvo. Med slovenskim in nemškim prebivalstvom je prihajalo do nestrpnosti in med 2. svet. vojno je prišlo do genocida. V zaporu Stari pisker so takrat mučili domoljube in streljali talce. 1944 pa so aktivisti izvedli

akcijo in rešili 127 zapornikov. Tik pred koncem vojne so zavezniki mesto bombardirali, porušenih in poškodovanih je bilo več zgradb, med njimi tudi slovenski Narodni dom.

2. ČASOVNICA AKTIVNOSTI

DATUM: po dogovoru

ZBIRNO MESTO: Trg Celjskih knezov

URA: 10.30

Zap. Št.	Odsek	Časovni okvir	Kontakt	Opombe
1	Trg Celjskih knezov	10.30-10.45	/	/
2	Pokrajinski muzej Celje – Mesto pod mestom (razstava), Grofje Celjski (razstava)	10.45-12.45	Trg Celjskih knezov 8 3000 Celje	Vstopnina za stalno razstavo: 5€ na osebo
3				
4	Pokrajinski muzej Celje – Stara grofija	12.50-13.20	Muzejski trg 3000 Celje	Vstopnina: 5€ na osebo
5	Umetniška četrt	13.25-13.35	/	/
6	Cerkev sv. Danijela	13.40-13.55	/	/
7	Glavni trg	13.56-14.30	/	/

3. OPIS ODSEKOV POTI

3.1. TRG CELJSKIH KNEZOV

Na južnem koncu trga stoji Knežji dvorec, ki je v 14. stoletju služil za rezidenco Celjskih grofov, v času Marije Terezije pa je bil preurejen v vojašnico in je tako tudi ostal dolgo časa. Pozneje so pri prenavljanju odkrili mnoge značilnosti profane gotske palače. Na severnem koncu trga stoji Narodni dom, v njem je sedež občine. Prvotna neorenesančna stavba je bila večkrat predelana, ampak so ji počasi vračali prvotno podobo. Nasproti Narodnega doma stoji Prothasijev dvorec, ki je poznobaročna stavba z avtentično oblikovanimi fasadami in marmornatim portalom. Iz trga je pogled tudi na Prešernovo ulico, kjer stojita Cerkev Marijinega vnebovzeta in Stari pisker. Na tej ulici se nahaja tudi Muzej novejšje zgodovine.

3.2. POKRAJINSKI MUZEJ

Slika 3

-MESTO POD MESTOM

Redna razstava v kletnih prostorih Knežjega dvorca je največja predstavitev ostankov rimske Celeje. Obiskovalci se lahko sprehodijo med zidovi rimskih hiš in vil, lahko si ogledajo stare rimske mozaike in kipe in vse najdbe, ki pričajo o bogati zgodovini mesta.

-GROFJE CELJSKI

Redna razstava Pokrajinskega muzeja se osredotoča na ostaline in izkopanine iz časa Celjskih grofov, ki so jih arheologi našli na Starem gradu ali katerih drugih lokacijah. Razstava se tudi dopolnjuje z razstavo na Starem gradu Celje. Na razstavah je predstavljena zgodovina Celjskih grofov, njihov vzpon in pozneje tudi njihov konec ter življenjske zgodbe članov družine, njihov pomen za slovensko ozemlje. Predstavljene pa so tudi zgodbe, ki so se spletle okoli te mogočne dinastije in zakaj ni padla v pozabo.

-STARA GROFIJA

Slika 4

Je renesančna stavba in v njej se nahaja sedež Pokrajinskega muzeja. Severni strani stavbe so v prvi polovici 17. stoletja prizidali arkade. V pritličju so ohranjeni leseni renesančni stropi, v viteški dvorani pa je znameniti Celjski strop. Slike so narejene v več kosih na platnu in pritrjene na strop. Pomenijo vrh renesančnega slikarstva na slovenskem in so primer zgodnjega iluzionističnega slikarstva. Pokrajinski muzej pa na tej lokaciji razstavlja najdbe iz keltskih in rimskih časov.

3.3. UMETNIŠKA ČETRTO

Umetniška četrt je predel mesta, kjer so z zgodovinskim delom mesta prepleteni umetniški ateljeji. Eden takih je Galerija AQ. Je najmlajša umetniška galerija v Celju, ki je svoja vrata odprla leta 2013 na pobudo Roberta Hutinskega. Galerija je gostila številne ustvarjalce različnih umetniških praks. Sedaj pa je galerija v rokah Gimnazije Celje-Center in tam razstavljajo dijaki likovne smeri, bivši dijaki in drugi umetniki s katerimi gimnazija sodeluje.

3.4. CERKEV SV. DANIJELA

Cerkev spada med najstarejše stavbe v mestu in je lep primer gotske arhitekture. V sami cerkvi je veliko poslikav, opazimo lahko tudi reliefne nagrobnike na fasadi. Leta 1400 so cerkvi prizidali Marijino oz. Celjsko kapelo, ki ima bogato klesano okrasje. V oltarju kapele je kip *Pietà* iz začetka 15. stoletja. Na oboku so upodobljeni evangelisti, sv. Trojica, angeli in cerkveni očetje. V kapeli pa je tudi slika sv. Florijana, ki gasi Celje, narejena najverjetneje po velikem požaru leta 1798.

3.5. GLAVNI TRG

Na glavnem trgu je opazno Marijino znamenje, ki je kip iz leta 1776. Na trgu pa je tudi Hohenwarterjeva hiša, hiša nekdanjega oskrbnika celjskega gradu A. Hohenwarterja iz 16. stoletja.

Slika 5

4. ZAKLJUČEK

Celje je mesto, ki je mnogokrat spregledano, najdemo pa lahko zanimive dele zgodovine na skoraj vsakem koraku. Že ko prihajamo v Celje je v daljavi viden Celjski grad, v starem mestnem jedru pa so drobci celjske zgodovine vidni po mestu zastonj, brez kakršnekoli vstopnine. Le ozreti se je treba in sploh doumeti kaj vidimo. Celje je mesto vredno ogleda.

5. PONUDBE

Hotel Evropa Krekov trg 4 3000 Celje	Odpiralni čas: prijava ob 15.00, odjava ob 12.00 Ponudba: Prijetne sobe, elegantni apartmaji, brezplačen Wi-Fi, brezplačno parkirišče, elegantna restavracija, preprost bar, kavarna in slaščičarna Kontakt: (03) 426 90 00
Muzej novejše zgodovine Celje Prešernova ulica 17 3000 Celje	Odpiralni čas: TOR-PET 09.00-17.00, SOB 09.00-13.00, NED 14.00-18.00 Ponudba: predstavljena zgodovina 19. stoletja v Celju, otroški muzej Kontakt: (03) 428 64 10
Stari grad Celje Cesta na Grad 78 3000 Celje	Odpiralni čas: vsak dan 09.00-20.00 Vstopnina: 7€ Ponudba: ogled gradu in zbirke iz časa Celjskih grofov

6. IZRAČUN

STROŠEK	CENA NA OSEBO	CENA NA SKUPINO (20)
Pokrajinski muzej- Knežji dvor (2 razstavi)	10€	200€
Pokrajinski muzej- Stara grofija	5€	100€
SKUPAJ	15€	300€

7. VIRI

<https://www.pokmuz-ce.si/sl/>

<https://www.celje.si/sl/kartica/aq-galerija>

<https://sl.m.wikipedia.org/wiki/Celje>

Slovenija, turistični vodnik; Založba Mladinska knjiga, 1996

7.1. Slike

- **Slika 1:** https://www.google.com/search?q=ob%C4%8Dina+celje&tbn=isch&ved=2ahUKEwiJpgH5tN3-AhVP_qQKHUJWCOYQ2-cCegQIABAC&oeq=ob%C4%8Dina+celje&gs_lcp=ChJtb2JpbGUTZ3dzLXdpei1pbWcQARgBMgUIABCABDIFCAAQgAQyBggAEAUQHjIHCAAQGBCABDIHCAAQGBCABDIECCMQZoHCCMQ6glQJzoICAAQgAQQsQM6BwgAEIoFEENQpwyY8TVg90VoAXAAeASAAeUCiAGFMJIBCDauMjEuNy40mAEAoAEBSAEFwAEB&sclient=mobile-gws-wiz-img&ei=y49UZMmUNM_8kwXCrKGwDg&bih=825&biw=1318&client=tablet-android-samsung-nf-rev1&prmd=ivmn#imgsrc=PgPOwFYEwKp9hM
- **Slika 2:** https://www.google.com/search?q=ob%C4%8Dina+celje&tbn=isch&ved=2ahUKEwiJpgH5tN3-AhVP_qQKHUJWCOYQ2-cCegQIABAC&oeq=ob%C4%8Dina+celje&gs_lcp=ChJtb2JpbGUTZ3dzLXdpei1pbWcQARgBMgUIABCABDIFCAAQgAQyBggAEAUQHjIHCAAQGBCABDIHCAAQGBCABDIECCMQZoHCCMQ6glQJzoICAAQgAQQsQM6BwgAEIoFEENQpwyY8TVg90VoAXAAeASAAeUCiAGFMJIBCDauMjEuNy40mAEAoAEBSAEFwAEB&sclient=mobile-gws-wiz-img&ei=y49UZMmUNM_8kwXCrKGwDg&bih=825&biw=1318&client=tablet-android-samsung-nf-rev1&prmd=ivmn#imgsrc=F5l1eyqHiPHBIM&imgdii=IIY7UqNb9SoNM
- **Slika 3:** https://www.google.com/search?q=kne%C5%BEji+dvor+celje&client=tablet-android-samsung-nf-rev1&prmd=imvn&sxsr=APwXEdfVM9pGJa6bsAiGGxZKQK6PRanAog:1683574447194&source=Inms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwi_solHu-b-AhXYS_EDHYsCBFsQ_AUoAXoECAMQAQ&biw=1318&bih=825&dpr=2.13#imgsrc=3alNsfAM-PiZ7M
- **Slika 4:** https://www.google.com/search?q=stara+grofija&client=tablet-android-samsung-nf-rev1&prmd=imvn&sxsr=APwXEdfDOQrDlvfCAi_yLv8Qqvb14IOEQ:1683575411902&source=Inms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwi-1IOTv-b-AhXCSvEDHdCiCNwQ_AUoAXoECAIQAQ&biw=1318&bih=825&dpr=2.13#imgsrc=gUr_wlWjm4Sxrm&imgdii=UC_H5J8W6Sv8nQM
- **Slika 5:** https://www.google.com/search?q=glavni+trg+celje&client=tablet-android-samsung-nf-rev1&prmd=imvn&sxsr=APwXEdfRCW-FXKyGQ_v8lVqGqr7DW8_stw:1683575168060&source=Inms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwiw5eCevub-AhUNSvEDHTztBsUQ_AUoAXoECAIQAQ&biw=1318&bih=825&dpr=2.13#imgsrc=ZRN6VsENqXZ0XM